

Aan de raad van de gemeente Olst-Wijhe.

Raadsvergadering d.d.	10 februari 2014
Agendapunt	8
Voorstelnummer	2014/08
Opiniërend besproken d.d.	2 december 2013
<i>Portefeuillehouder</i>	wethouder J. Otterloo-Ripperda
Kenmerk	14.010581
Datum B&W-besluit	28 januari 2014
Onderwerp	Voorstel tot het vaststellen van het Toekomstscenario Openbare Bibliotheek Olst-Wijhe.

INLEIDING

2013 heeft in het teken gestaan van het onderzoek naar de toekomst van het openbaar bibliotheekwerk in onze gemeente. Samen met de Stichting Openbare Bibliotheek Olst-Wijhe (verder: stichting) en lokale partners is er onderzoek gedaan naar mogelijke toekomstscenario's. Het onderzoek is gestart met het vaststellen van de uitgangspunten en het in kaart brengen van de mogelijke scenario's. Deze scenario's zijn besproken met een adviesgroep (vertegenwoordigers van samenwerkingspartners van de stichting) en een raadpleeggroep (vertegenwoordigers van plaatselijk belangen van vier kernen in onze gemeente). Vervolgens hebben wij een voorkeursrichting uitgesproken, waarna de adviesgroep en de raadpleeggroep zienswijzen konden indienen. Op basis van de ingediende zienswijzen hebben wij een definitieve richting uitgesproken die beschreven is in een voorstel aan uw raad. Dit voorstel is op 2 december 2013 opiniërend door u besproken.

Bij dit voorstel vindt u de notitie "Toekomstscenario's Openbare Bibliotheek Olst-Wijhe" waarin verschillende scenario's beschreven worden.

BEOOGD RESULTAAT

Het toekomstscenario bepalen voor de openbare bibliotheekfunctie in Olst-Wijhe.

KADER

De volgende documenten zijn kaderstellend geweest voor het proces en de inhoud van de opdracht om tot een toekomstscenario voor de openbare bibliotheekfunctie in Olst-Wijhe te komen:

- Projectplan 'Toekomstscenario's Bibliotheek' (proces en planning).
- Notitie 'Uitgangspunten ontwikkelen toekomstscenario's' (inhoudelijke uitgangspunten).
- Notities Heroverwegingsoperatie, fase drie en vier (financiële kader).

OPINIËRENDE RAADSBEHANDELING

De opiniërende behandeling van het voorstel op 2 december 2013 heeft de volgende conclusies opgeleverd:

- Er is een raadsbrede ondersteuning voor de inhoudelijke uitgangspunten en het financiële kader.
- De financiële onderbouwing om tot een zorgvuldige scenariokeuze te komen ontbreekt.
- Er is onvoldoende geluisterd naar ideeën, die in de Wijhese gemeenschap leven (het gaat dan om de suggesties die Plaatselijk Belang Wijhe gedaan heeft en het voorstel van boekhandel Primera Schippers om de winkel uit te breiden en daar o.a. een bibliotheekfunctie in onder te brengen).

Verschillende raadsfracties hebben uitdrukkelijk de Wijhese gemeenschap uitgedaagd om met plannen voor behoud van een (bredere) bibliotheekfunctie in Wijhe te komen en hebben ons gevraagd om hiervoor ruimte te bieden.

In het thans voorliggende voorstel zijn alle onderdelen van het toekomstscenario overeind gebleven met uitzondering van het onderdeel bibliotheekvoorziening in Wijhe. Er wordt ruimte geboden voor een initiatief vanuit de Wijhese gemeenschap om het dienstverleningsniveau van de bibliotheekfunctie voor het dorp Wijhe te versterken ten opzichte van het onderdeel uit het scenario, waarin alleen een haal/brengpunt in Wijhe was voorzien. De stichting is bereid om hierin mee te denken. Wanneer het financiële kader en de

inhoudelijke uitgangspunten gelijk blijven, zal de (financiële) ruimte om te kunnen schuiven met middelen binnen de begroting van de stichting beperkt zijn, maar zij vindt het de moeite waard om, op initiatief van en uitdrukkelijk met de Wijhese gemeenschap, de mogelijkheden hiervan te onderzoeken. Wanneer we uitgaan van de kosten van een servicepunt in het huidige gebouw bedragen de kosten ca. € 80.000,- per jaar. Dat vraagt de nodige creativiteit vanuit de Wijhese gemeenschap om alternatieve financiering te vinden voor de extra kosten van deze vorm van dienstverlening. Wij zien de uitkomsten van het onderzoek met belangstelling tegemoet.

ARGUMENTEN

In de notitie 'Toekomstscenario's Openbare Bibliotheek Olst-Wijhe' vindt u de resultaten van het onderzoek naar de mogelijke toekomstscenario's. In paragraaf 5 stellen wij u voor te kiezen voor het volgende toekomstscenario voor het openbaar bibliotheekwerk in Olst-Wijhe:

- Eén hoofdvestiging in het Holstohuis in Olst;
- Een haal/brengpunt in Wijhe;
- 'Bibliotheek op School' op basisscholen en 'Biebsearch' voor het voortgezet onderwijs;
- Collecties op ontmoetingsplekken voor kwetsbare doelgroepen;
- 'Boek aan Huisservice' voor niet mobiele volwassenen;
- Toeleiding naar de bibliotheek voor kwetsbare en weinig mobiele volwassenen;
- Eventuele initiatieven voor burgerbibliotheek inhoudelijk ondersteunen;

In genoemde paragraaf van de notitie vindt u de argumentatie voor de keuze van dit toekomstscenario. Met uitzondering van het onderdeel dienstverlening in Wijhe staan voor ons, mede gelet op het draagvlak dat hierover in de raad op 2 december 2013 is uitgesproken, bovenstaande keuzes vast. Zij staan in het verdere onderzoek naar de mogelijkheden voor versterking van het niveau van dienstverlening in Wijhe op zich niet ter discussie; wel kan de stichting in de uitwerking wellicht ruimte vinden om te schuiven met middelen.

Ten behoeve van de begrotingsbehandeling 2015 in november moet een alternatief plan voor Wijhe er in september 2014 liggen. Dan spreken we over de kaders voor de begroting in meerjarenperspectief en moet er duidelijkheid zijn over de structurele gevolgen van het mogelijk aanpassen van het scenario. Indien dit niet lukt, dan koersen we alsnog op een haal/brengpunt in Wijhe, omdat dit past binnen de inhoudelijke uitgangspunten en het financiële kader.

Het definitieve scenario zal realiseerbaar moeten zijn binnen de reguliere exploitatie van de stichting, rekening houdend met een besparing van 10% op het huidige subsidieniveau. Hierbij zijn de volgende kanttekeningen van belang:

- De stichting Openbare Bibliotheek Olst-Wijhe is eigenaar van het pand in Wijhe. In de uitwerking van het scenario voor Wijhe zijn twee opties denkbaar. De stichting kan eigenaar blijven van het pand en een deel van het pand gaan verhuren. De lasten/opbrengsten hiervan maken dan onderdeel uit van de exploitatiebegroting van de stichting. Een andere optie is dat de stichting het pand gaat verkopen. Mede op grond van hetgeen daarover in de raad is opgemerkt, de mogelijkheden om in elk geval incidentele kosten ook aan onze kant te kunnen afdekken met de opbrengst van verkoop en de discussie over het maatschappelijk vastgoed zullen wij een beroep doen op de contractuele afspraken, die hierover zijn gemaakt. Wij kopen het pand dan aan tegen de nu geldende boekwaarde (€ 0,-) en gaan op zoek naar een herbestemming van het pand. De verkoopopbrengsten kunnen in dat geval onder meer ingezet worden voor de extra kosten, die zowel bij de stichting als bij de gemeente ontstaan als gevolg van het later beslissen over het scenario Wijhe. Daarover zullen nadere afspraken worden gemaakt met de stichting.
- Niet alle nieuwe onderdelen, zoals de Bibliotheek op School of het onderbrengen van collecties bij ontmoetingsplekken, kunnen in één keer in z'n geheel uitgevoerd worden. De implementatie hiervan vraagt tijd. In 2014 wordt van de stichting gevraagd mee te denken in een alternatief plan voor Wijhe én de vestiging in Wijhe open te houden en wordt tegelijkertijd van hen gevraagd om voorbereidingen te treffen op de andere programmaliijnen. Hierdoor ontstaan in ieder geval frictiekosten (dubbele lasten) voor 2014 en 2015. Deze kunnen niet zomaar binnen de reguliere exploitatie van de stichting worden opgevangen. Ook zal dan het langer open houden van de vestiging in Wijhe naar alle waarschijnlijk gaan betekenen, dat de bezuiniging van 10% (€ 38.500) pas een jaar later, per 1 januari 2016, kan ingaan. De extra

kosten, die zowel bij de stichting als de gemeente ontstaan, kunnen in dat geval ten laste gebracht worden van de verkoopopbrengst van het pand aan de Langstraat.

- Bibliotheek op School: in het definitieve scenario is er vanuit gegaan, dat de scholen een bijdrage leveren van € 10,60 per leerling per schooljaar. Deze bijdrage is gelijk aan de bijdrage, die de scholen in de gemeente Raalte betalen. In overleg met elke school afzonderlijk moet in de uitwerking bekeken worden welke inzet wenselijk is. Belangrijk uitgangspunt hierbij is, dat het niet alleen om een schoolvoorziening gaat, maar ook om een openbare bibliotheekvoorziening voor de jeugd. Er is dus sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid voor gemeente, stichting en scholen. De investeringen voor de Bibliotheek op School komen ten laste van de jaarlijkse exploitatie van de stichting.

In de bijlage bij de notitie 'Toekomstscenario's Openbare Bibliotheek Olst-Wijhe' is een financiële onderbouwing opgenomen waarin de kosten van de verschillende scenario's zijn opgenomen en is inzicht gegeven in de personele inzet van betaalde medewerkers en de inzet die nodig is van vrijwilligers.

DRAAGVLAK

De advies- en raadpleeggroep zijn vroeg in het proces betrokken geweest en zij hebben een zienswijze kunnen indienen. De zienswijze en de reactienota zijn al eerder ten behoeve van de opiniërende behandeling ter inzage gelegd.

Na de opiniërende behandeling zijn gesprekken gevoerd met Plaatselijk Belang Wijhe en de stichting. De stichting is bereid om met de Wijhese gemeenschap mee te denken over een alternatief plan maar wil de essentie van het toekomstscenario overeind houden en ziet slechts beperkte mogelijkheden om te schuiven met middelen binnen haar reguliere begroting.

Plaatselijk Belang Wijhe wil graag de mogelijkheid krijgen om tot een alternatief plan te komen. Sterker nog, zij heeft al een werkgroep ingesteld met mensen, die graag hun bijdrage hieraan willen leveren.

Plaatselijk Belang Wijhe zet in op behoud van de bibliotheekfunctie in het huidige pand. Zij realiseert zich dat dit een forse opgave is maar wil graag de kans krijgen en ziet ook zeker mogelijkheden.

Boekhandel Primera Schippers heeft aangegeven haar plannen niet verder uit te gaan werken.

Plaatselijk Belangen uit andere kernen hebben aangegeven het toekomstscenario te ondersteunen. Zij pleiten voor een snelle besluitvorming en daarmee duidelijkheid voor inwoners, samenwerkingspartners en medewerkers van de stichting.

Wij onderschrijven het belang om duidelijkheid te geven over de gewenste richting. Voorts is op basis van het aanwezig achten van een raadsmeerderheid voor het scenario in het presidium afgesproken niet te wachten met een totaalvoorstel later in het jaar, maar nu alvast een besluit te nemen over de onderdelen van het toekomstscenario. In dit voorstel hebben wij rekening gehouden met de uitspraak om voor besluitvorming over de voorziening in Wijhe meer tijd te nemen.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Wij houden vast aan het financiële kader, nl. het realiseren van een besparing door een korting toe te passen van 10% op het huidige subsidiebedrag. Hiermee worden de gemeentelijke uitgaven met een bedrag van € 38.500,- per jaar verlaagd.

De extra kosten, die de stichting en mogelijk de gemeente maakt omdat er meer tijd en ruimte wordt geboden om een initiatief van de Wijhese gemeenschap uit te werken, kan ten laste gebracht worden van de verkoopopbrengst van het pand. Dat geldt ook voor het eventueel later ingaan van de geplande bezuiniging van € 38.500,- in 2015.

AANPAK/UITVOERING

Op initiatief van Plaatselijk Belang Wijhe worden de mogelijkheden van een alternatief plan voor het versterken van het dienstverleningsniveau in Wijhe onderzocht. Een alternatief plan dient uiterlijk in september 2014 gereed te zijn. Dit plan dient in ieder geval te passen binnen het beschreven toekomstscenario en de geschetste financiële kaders.

VOORSTEL

Wij stellen u voor het Toekomstscenario Openbare Bibliotheek Olst-Wijhe vast te stellen en daarmee te kiezen voor het scenario:

- Eén hoofdvesting in het Holstohuis in Olst;

- Een haal/brengpunt in Wijhe (op dit onderdeel van het scenario wordt ruimte geboden aan de Wijhese gemeenschap om met een alternatief plan te komen voor een bredere voorziening in Wijhe, dat moet passen binnen de uitgangspunten van het totaalscenario. Mocht daarvan sprake zijn zal dit onderdeel van het scenario worden heroverwogen);
- 'Bibliotheek op School' op basisscholen en 'Biebsearch' voor het voortgezet onderwijs;
- Collecties bij ontmoetingsplekken voor kwetsbare doelgroepen;
- 'Boek aan Huisservice' voor niet mobiele volwassenen;
- Toeleiding naar de bibliotheek voor kwetsbare en weinig mobiele volwassenen;
- Eventuele initiatieven voor burgerbibliotheek inhoudelijk ondersteunen;

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe
de secretaris de burgemeester

A. (Arie) Oeseburg A.G.J. (Ton) Strien

Informatie in te winnen bij:
Ingrid Logtenberg-Schoot
Leontine Maas
Doorkiesnummer: 0570-568155 /
0570-568196

Nr.	2014/08
Onderwerp	Besluit tot het vaststellen van de notitie 'Toekomstscenario's Openbare Bibliotheek Olst-Wijhe'

De raad van de gemeente Olst-Wijhe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 januari 2014, nr. 2014/08;

gelet op artikel 147, juncto artikel 108, lid 2 van de Gemeentewet;

besluit:

Het Toekomstscenario Openbare Bibliotheek Olst-Wijhe vast te stellen en daarmee te kiezen voor het scenario:

- Eén hoofdvestiging in het Holstohuis in Olst;
- Een haal/brengpunt in Wijhe (op dit onderdeel van het scenario wordt ruimte geboden aan de Wijhese gemeenschap om met een alternatief plan te komen voor een bredere voorziening in Wijhe, dat moet passen binnen de uitgangspunten van het totaalscenario. Mocht daarvan sprake zijn zal dit onderdeel van het scenario worden heroverwogen);
- 'Bibliotheek op School' op basisscholen en 'Biebsearch' voor het voortgezet onderwijs;
- Collecties bij ontmoetingsplekken voor kwetsbare doelgroepen;
- 'Boek aan Huisservice' voor niet mobiele volwassenen;
- Toeleiding naar de bibliotheek voor kwetsbare en weinig mobiele volwassenen;
- Eventuele initiatieven voor burgerbibliotheek inhoudelijk ondersteunen;

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering d.d. 10 februari 2014.

De raad voornoemd,
de griffier

de burgemeester

B.A. (Bart) Duursema

A.G.J. (Ton) Strien